

Rechtshistorische Courant

Inhoud Juli 2017

Inhoud Juli 2017	1
Woord Vooraf	2
Call for papers	3
Ius Commune Workshop on Comparative Legal History 2017 (23 november - 24 november 2017).....	3
(Dis)Claiming Pasts: Ownership, Responsibility and Contestation (14 december - 15 december 2017).....	3
Kalender.....	4
10-11 Juli 2017 – Conferentie: <i>Supreme Courts under Nazi Occupation</i> (Regensburg, Duitsland)	4
8 - 22 Juli 2017 – Laws in Antiquity: Law and Legal Systems from Mesopotamia, Egypt, Rome and Byzantium (Amsterdam, Nederland)	5
7 September 2017 – Doctoraatsverdediging Johan Van de Voorde: <i>De verkrijgende verjaring. De nalatenschap van Rome heroverwogen</i> (Antwerpen, België)	6
12-16 September 2017 – Conferentie: <i>La liberté et les interdictions dans les droits de l'antiquité</i> (Bologna & Ravenna, Italië).....	6
20-21 september 2017 - Tweehonderd jaar rechtsfaculteiten Gent en Luik (Gent, Luik, België)	6
25-26 oktober 2017 - Student Research Colloquium, American Society for Legal History (Las Vegas, Nevada, USA)	7
Varia	7
Vacature – Drie doctoraatsmandaten in Tilburg University.....	7
2017 Novak Award Winner Wim Decock.....	7

Woord Vooraf

Geachte lezer,

Deze week bereikte ons het nieuws over het overlijden van procureur-generaal emeritus Ernest Krings (1920-2017). Met hem verdwijnt één van de meest toonaangevende juristen van het naoorlogse België. Krings kende een rijk gevulde carrière. Hij begon aan de Antwerpse balie, al stapte hij snel over naar de magistratuur waar hij zijn loopbaan eindigde als procureur-generaal bij het Hof van Cassatie. Verder was hij kabinetschef van minister van Justitie Lilar en hoogleraar aan de VUB. Zijn naam blijft evenwel voor altijd verbonden met het Belgische Gerechtelijk Wetboek, dat dit jaar zijn vijftigste verjaardag viert. Vanaf 1958 zette hij zich samen met de Brusselse stafhouder en koninklijk commissaris voor de hervorming van het Gerechtelijk Wetboek Charles Van Reepinghen (1903-1966) in om een ontwerp op te stellen. De bedoeling was het Belgische justitieel apparaat te moderniseren door nieuwe burgerlijke, economische en sociale procedures. Nadat Van Reepinghen in 1966 onverwacht overleed, begeleidde Krings de werkzaamheden in de Kamer en de Senaat tot het nieuw Gerechtelijk Wetboek op 10 oktober 1967 werd goedgekeurd. Voor zijn verdiensten voor de Belgische Staat werd Krings de titel van baron verleend.

De redactie

Call for papers

Ius Commune Workshop on Comparative Legal History 2017 (23 november - 24 november 2017)

De 21ste Ius Commune Conferentie vindt op 23 en 24 november 2017 plaats in Utrecht. Er wordt een panel gewijd aan de rol die lokale wetten speelden in de geschiedenis van het privaatrecht. De workshops over "*Comparative Legal History - Ius Commune in the Making*" streven ernaar om de aard en effecten van verschillende juridische vormers in de ontwikkeling van de wet te onthullen en te begrijpen. De impact van die vormers zijn te vaak verloren gegaan of verborgen gebleven. In eerdere workshops werd de rol van juridische actoren (Edinburgh 2014) en bronnen (Maastricht 2016) onderzocht, terwijl de volgende workshop in Utrecht ernaar streeft de kracht van de lokale wetten te ontwaren. Het belang voor de hedendaagse maatschappij kan niet onderschat worden nu lokale, regionale en nationale bijzonderheden terug opleven.

Doorheen de geschiedenis speelden lokale (geschreven en ongeschreven) wetten binnen verschillende gemeenschappen een belangrijke rol. Later probeerde men die lokale wetten te harmoniseren. Ze speelden eveneens een belangrijke rol gespeeld in de juridische praktijk en de doctrine van het Ius Commune.

Zowel postdoctoraal onderzoekers als promovendi worden uitgenodigd om binnen het bovenstaande thema een abstract van ongeveer 400 woorden in te sturen en dat uiterlijk op 21 juli 2017. Het voorstel tot paper moet naar Michael Milo (j.m.milo@uu.nl) worden verzonden, waarna de geselecteerde auteurs op de hoogte worden gesteld. Engels is de voertaal.

Heeft u nog vragen? Aarzel niet contact op te nemen met een lid van het organiserend comité:

- Harry Dondorp (j.h.dondorp@vu.nl)
- Michael Milo (j.m.milo@uu.nl)
- Pim Oosterhuis (janwillem.oosterhuis@maastrichtuniversity.nl)
- Agustin Parise (agustin.parise@maastrichtuniversity.nl)

(Dis)Claiming Pasts: Ownership, Responsibility and Contestation (14 december - 15 december 2017)

Tussen 2014 en 2016 was Amsterdam het decor voor een opmerkelijk juridisch conflict. Een museum had oude Scythische schatten geleend van musea in de Krimregio. Terwijl in Amsterdam de tentoonstelling werd opgestart, annexeerde Rusland het schiereiland. Dat resulteerde in de vraag: aan wie moeten de voorwerpen worden terugbezorgd? Moesten ze terug naar de originele musea, die onder Russische controle stonden, of naar Kiev, de hoofdstad van Oekraïne? De partijen legden deze casus voor aan een Amsterdamse rechter. De Oekraïense staat argumenteerde dat zij op basis van het internationaal recht de voogdij over het nationale erfgoed had. De musea onder Russische dominantie konden geen aanspraken meer laten gelden. Die beweerden evenwel dat de objecten cultureel en historisch verbonden waren aan de Krim en de inwoners van de streek. Dat was al het geval lang voordat er sprake was van Oekraïne. Beiden partijen hadden niet alleen tegenstrijdige juridische argumenten, maar ook historische en culturele aspecten werden opgeworpen.

Deze conferentie bekijkt de verschillende strategieën, technieken en argumenten die individuen, groepen of naties hanteren om hun specifieke verleden te claimen. Eigendom en de controle daarover berust vaak op het verleden. Sociale en culturele groepen eisen eigendom en controle over, en bijgevolg de terugkeer van, allerhande artefacten (bijvoorbeeld de Kennewick Man of de onlangs gerepatrieerde schedels van de Nama en Herero). Vroegere kolonies eisen de terugkeer van archieven, land, erfgoed en dergelijke meer terug van de koloniale rijken. Het claimen van het verleden kan meer betekenen dan alleen maar materiële restanten. Zo verwijzen bedrijven en politici naar de erfenis van bekende voorgangers ter legitimatie van de standpunten. Er zijn ook groepen die een bepaald verleden weigeren omwille van de pijn of schaamte die deze teweegbrengt of omdat ze met ongewenste juridische en andere redeneringen een bepaalde verantwoordelijkheid zouden impliceren. Een voorbeeld is de legalistische redenering dat de Oostenrijkse staat niet aansprakelijk kan worden gesteld voor misdaden die gepleegd worden door Oostenrijkse individuen tijdens de Tweede Wereldoorlog, omdat het land na de Anschluss onder Duitse controle was. Marine Le Pen verklaarde dan weer dat de vervolging van Franse joden onder het Vichy regime niet het "echte Frankrijk" kan worden aangewreven. Daarbij herhaalde ze argumenten die De Gaulle en Mitterand reeds aanhaalden.

Deze conferentie zoekt papers die de lokale of globale dynamiek van het claimen of verwerpen van het verleden behandelen en dat binnen verschillende contexten waaronder:

- Debatten over culturele en intellectuele eigendom binnen een (inter)nationale erfgoedpolitiek, repatriëring, enz.
- Nationalistische en etnische tegenover universalistische aanspraken over het verleden (bijvoorbeeld Werelderfgoed) en de specifieke technieken die in deze discussies worden gebruikt (vb. claims over culturele affiniteit tegenover biologische continuïteit).
- Belang van het verleden in (identiteits) politiek.
- Het gebruik van historische argumenten in debatten en geschillen over grondrechten en landhervorming.

Meer informatie over het onderwerp en deze call for papers kan u vinden op de website: <http://www.inth.ugent.be/content/disclaiming-pasts>. Geïnteresseerden dienen een abstract van max. 700 woorden in vóór 15 september 2017. Kort daarop wordt de selectie bekendgemaakt.

Kalender

10-11 Juli 2017 – Conferentie: *Supreme Courts under Nazi Occupation (Regensburg, Duitsland)*

Op 10 en 11 juli gaat in Regensburg de conferentie *Supreme Courts under Nazi Occupation* door. Het bekijkt hoe de rechterlijke macht de wet tegen politieke inmenging beschermt. Deze vraag is zo oud als de rechtsstaat en de rechterlijke onafhankelijkheid. Een belangrijke bijdrage om deze vraag te beantwoorden biedt de vergelijking tussen de hoogste nationale rechterlijke instellingen tijdens de nazi-bezetting van Frankrijk, België, Nederland, Luxemburg, Denemarken en Noorwegen. Aan een aantal van deze hooggerechtshoven zijn monografieën gewijd die hun

oorlogsverleden proberen uit te leggen. Het symposium doelt op een verdieping van de kennis van de nationale situatie en in het bijzonder de ontwikkeling van rechtsvergelijkende historische perspectieven.

De organisatie is in handen van prof. dr. Martin Löhnig en prof. dr. Derk Venema. Deelname aan deze conferentie is gratis en u kan u registreren via rechtskultur@ur.de. Het programma kan u hieronder terugvinden.

Maandag 10 juli vanaf 14u

- Introduction (Derk Venema)
- Reichsgericht (Germany) (Martin Löhnig)
- Højesteret (Denmark) (Ditlev Tamm)
- Norges Høyesterett (Norway) (Jørn Øyrehagen Sunde)
- Hof van Cassatie/Cour de cassation (Belgium) (Françoise Muller)

Dinsdag 11 juli vanaf 09u

- Hoge Raad der Nederlanden (Netherlands) (Derk Venema)
- Cour de cassation (France) (Marc Olivier Baruch & Clément Millon)
- Cour supérieure de justice (Luxembourg) (Vincent Artuso)
- Judges and Occupation (Mélanie Bost)
- Synthesis (Derk Venema)

8 - 22 Juli 2017 – Laws in Antiquity: Law and Legal Systems from Mesopotamia, Egypt, Rome and Byzantium (Amsterdam, Nederland)

Hedendaagse wetten en rechtssystemen hebben diepe historische wortels. Al in het derde millennium voor onze tijdsrekening maakten de Mesopotamiërs wetgeving en gebruikten ze juridische mechanismes. Aan de hand van juridische handboeken en andere bronnen kan het recht binnen het oude Egypte worden gereconstrueerd terwijl de grondvesten voor ons rechtstelsel traditioneel in het Romeins Recht worden gelegd.

Deze Summer Course wordt gegeven door experts in het recht dat tijdens de oudheid in verschillende beschavingen gold. Naast een theoretische en historische benadering van het algemene rechtstelsel, wordt ook de nadruk gelegd op bepaalde thema's zoals contractenrecht, familierecht en eigendomsrecht.

Deze workshop is bedoeld voor studenten binnen de Humanities, Social Sciences, Law and History maar studenten vanuit andere disciplines zijn ook welkom. Een specifieke voorkennis is niet nodig.

Het niveau van de cursus is Advanced Bachelor/Master/PhD. Lessen worden gegeven door o.m. Prof. Jan Hallebeek, Dr. Hylkje de Jong, Dr. Koen Donker van Heel, Dr. Ilan Peled. Er zijn 46 contacturen (3ECTS) en het inschrijvingsgeld bedraagt €1000 waarvoor u naast de lessen ook bezoeken aan verschillende musea krijgt.

Meer informatie: <http://bachelors.vu.amsterdam/en/summer-school>

7 September 2017 – Doctoraatsverdediging Johan Van de Voorde: *De verkrijgende verjaring. De nalatenschap van Rome heroverwogen* (Antwerpen, België)

Op donderdag 7 september 2017 verdedigt Johan Van de Voorde in openbare zitting zijn proefschrift *De verkrijgende verjaring. De nalatenschap van Rome heroverwogen*. De verdediging vindt plaats in de Promotiezaal Grauwzusters, Universiteit Antwerpen, Stadscampus, Lange Sint-Annastraat 7, 2000 Antwerpen (routebeschrijving: www.uantwerpen.be/route).

U bent van harte welkom om de verdediging bij te wonen. Om organisatorische redenen apprecieert de promovendus dat u uw komst en (eventuele) deelname aan de receptie meldt via johan.vandevoorde2@uantwerpen.be.

12-16 September 2017 – Conferentie: *La liberté et les interdictions dans les droits de l'antiquité* (Bologna & Ravenna, Italië)

De 71ste editie van de *Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité* (SIHDA) gaat door in de mooie Italiaanse steden Bologna en Ravenna. De jaarlijkse conferentie vindt plaats tussen 12 en 16 september 2017 en behandelt het thema *La Liberté et les Interdictions dans les Droits de l'Antiquité*. Dit brede onderwerp was van groot belang in het Romeinse juridische systeem maar ook voor andere rechtsstelsels in tijd en ruimte.

Naar goede gewoonte zijn er een aantal parallelle sessies en duren de lezingen bij voorkeur slechts 20 minuten. In principe is Frans de voertaal op deze bijeenkomst, maar Duits, Engels, Spaans en Italiaans zijn zeker ook welkom.

In een later nieuwsbericht zullen de deelnemingskosten en andere praktische zaken worden meegedeeld. U kan in elk geval Giovanni Luchetti en/of Jean-François Gerkens contacteren mocht u nu al dringende vragen of verzoeken hebben.

20-21 september 2017 - Tweehonderd jaar rechtsfaculteiten Gent en Luik (Gent, Luik, België)

Dit jaar herdenken de Gentse en de Luikse rechtsfaculteiten hun tweehonderdste verjaardag. Om dit te vieren organiseren zij een gezamenlijk congres dat enerzijds terugblijkt op het verleden, anderzijds vooruitkijkt naar de uitdagingen van de toekomst. Het verleden komt aan bod op de eerste dag in Gent. Na lezingen over universiteitsgeschiedenis in het algemeen en de geschiedenis van de beide rechtsfaculteiten in het bijzonder, komen de grote figuren uit de voorbije tweehonderd jaar aan bod van François Laurent tot Michel Franchimont. De tweede dag in Luik probeert een kijk te geven op de toekomst. Eminente sprekers geven hun visie op de te verwachten ontwikkelingen in onderzoek en onderwijs aan de rechtsfaculteiten. Welke uitdagingen staan onze faculteiten te wachten? Hoe omgaan met de nieuwe methoden van onderwijs en onderzoek? Wat met de toenemende commercialisering van de academische wereld?

Deelname aan het congres is gratis voor wie inschrijft via Eventmanager. Zie link:

<https://webapps.ugent.be/eventManager/events/FGL>

Via Eventmanager kan u ook intekenen op het boek Tweehonderd jaar Gentse en Luikse rechtsfaculteiten. Dat zal 250 à 300 pagina's tellen en de uitgever is Die Keure. Kostprijs: 60 euro.

[Uitnodiging \(nl.\)](#)

[Invitation \(fr.\)](#)

25-26 oktober 2017 - Student Research Colloquium, American Society for Legal History (Las Vegas, Nevada, USA)

De *American Society for Legal History* organiseert op woensdag 25 en donderdag 26 oktober 2017, in het kader van zijn Annual Meeting in Las Vegas, een *Student Research Colloquium*. Doctorandi werkzaam in alle onderzoeksgebieden die tot de brede rechtsgeschiedenis behoren, worden uitgenodigd de voortgang in hun onderzoek te bespreken met gevestigde waarden binnen de ASLH. De deadline voor applicaties is 15 juli 2017. Geïnteresseerden worden gevraagd een motivatiebrief, CV, een *research statement* en een aanbevelingsbrief te bezorgen aan John Wertheimer (srcproposals@aslh.net). De ASLH voorziet minstens een gedeeltelijke, zo niet volledige, tegemoetkoming in de kosten voor transport-, hotel, en registratiekosten. Meer informatie vindt u op <http://aslh.net/student-research-colloquium-announced/>

Varia

Vacature – Drie doctoraatsmandaten in Tilburg University

De vakgroep *Public Law, Jurisprudence and Legal History* is op zoek naar drie gemotiveerde doctoraatsonderzoekers binnen het project *Analysing Coherence in Law through Legal Scholarship* (ERC Starting Grant 2016). Het project legt de focus op lokale en regionale rechtswetenschap in de vroegmoderne periode met betrekking tot zekerheden en faillissement. De doctorandi zullen de lokale legislatieve teksten en de juridische praktijk binnen drie handelssteden, namelijk Amsterdam, Frankfurt en Lyon bekijken.

U heeft interesse? U heeft een master in de geschiedenis en/of rechten? U bent vertrouwd met kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethodes en u kan uzelf onderdompelen in archiefbronnen? U bent in staat zelfstandig te werken, maar apprecieert de samenwerking binnen een onderzoeksgroep? Dan bent u de kandidaat die wordt gezocht. U kan een en ander nalezen én daarna uw kandidatuur indienen via de online-applicatie op volgende website: <https://www.academictransfer.com/employer/UVT/vacancy/41048/lang/en/>

2017 Novak Award Winner Wim Decock

Het Amerikaanse Acton Institute bedacht prof. dr. Wim Decock (KU Leuven, ULiège) voor zijn onderzoek binnen de theologische, religieuze en economische geschiedenis met de Novak Award 2017. De Novak Award is een erkenning voor jonge academici die baanbrekend werk leveren in het begrijpen van de connectie tussen theologie en menselijke waardigheid, het belang van de *rule of law*, religieuze en economische vrijheden. Proficiat Wim!

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](mailto:de.redactie). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be